УДК 355.536 DOI 10.59226/2786-6920.1.2026.39-46

ВЛАСЮК ВАЛЕРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ
кандидат військових наук, доцент,
заступник начальника кафедри тактики,
Київський інститут Національної гвардії України
https://orcid.org/0000-0002-2140-3250

НАГОРНИЙ РОМАН ОЛЕКСАНДРОВИЧ
курсант,
Київський інститут Національної гвардії України
https://orcid.org/0009-0004-2269-6018

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ПОБУДОВИ БОЙОВОГО ПОРЯДКУ ДЛЯ ВЕДЕННЯ НАСТУПАЛЬНОГО БОЮ СИЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Наступальний бій є одним із основних видів загальновійськового бою. Він може організовуватись і проводитись як силами й засобами окремого підрозділу, так і об'єднаними зусиллями різних родів, видів військ, а також у взаємодії з іншими силовими відомствами.

Планування та організація наступального бою являє собою один із найскладніших процесів роботи командирів усіх ланок і потребує врахування великої кількості різноманітних чинників, зокрема побудову і створення елементів бойового порядку.

З метою вдосконалення та підвищення ефективності процесу організації наступального бою органами управління запропоновано підхід до побудови бойового порядку, що бере до уваги розподіл наявних сил і засобів за найбільш характерними для них бойовими завданнями. Подано варіант розподілу й побудови бойового порядку.

Упровадження запропонованого підходу сприятиме підвищенню ефективності роботи органів управління під час планування та організації наступального бою завдяки більшій наочності відображення інформації та скороченню часу на доведення задуму командира підпорядкованим підрозділам.

Ключові слова: *наступальний бій; розподіл сил і засобів; бойові завдання; бойовий порядок.*

Постановка проблеми. Триває повномасштабне вторгнення військ російської федерації (рф) на території України. Противник продовжує вести по широкому фронту повітряно-наземні наступальні операції. Сьогодні найбільш активними способами ведення війни є завдання масових ракетно-артилерійських та авіаційних ударів по військових полігонах, частинах, органах їх управління, критичній інфраструктурі держави та цивільних об'єктах. Ворог застосовує комбіновані удари із застосуванням балістичних і крилатих ракет у поєднанні з дронами-камікадзе різних модифікацій.

З метою підвищення ефективності відсічі переважаючих сил противника у живій силі й техніці у системі Міністерства внутрішніх справ було сформовано бригади наступу: «Азов», «Спартан», «Рубіж», «Червона Калина», «Кара-Даг», «Буревій», «Хартія» (Національна гвардія України); «Помста», «Гарт», «Форпост», «Сталевий кордон» (Державна прикордонна служба України); «Лють» (Національна поліція України).

Сили сектору безпеки і оборони України продовжують виконувати оборонні завдання, пошук, нальоти, засідки, а також крок за кроком наступальні дії – комбіновані удари військами та вогневими засобами.

Основним способом знищення противника на території держави є наступальний бій. Удосконалювання процесів його планування та

© В. В. Власюк, Р. О. Нагорний, 2026
© Науковий вісник Київського інституту Національної гвардії України, 2026

організації органами управління частин і підрозділів потребує нових шляхів і підходів до розподілу наявних сил і засобів за найбільш характерними для них бойовими завданнями задля побудови бойового порядку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Головними керівними документами, які сьогодні регламентують планування, організацію й ведення наступального бою підрозділами і частинами, є бойові статути [1 – 4] та настанови [5, 6].

В основних розділах «Наступальний бій» і відповідних додатках кожного статуту наводиться інформація про порядок організації та ведення наступального бою, а також основні визначення й військові терміни [1 − 4].

У настановах розкрито порядок роботи штабу тактичного рівня [5] та одноосібного [6] процесу прийняття рішень з організації, планування бою та управління підпорядкованими підрозділами під час виконання визначених бойових завдань.

Проте всі відомості у зазначених документах [1 − 6] подано у вигляді загальних статей, що не містять прикладів і варіантів розподілу наявних сил і засобів за відповідними характерними бойовими завданнями для підрозділів у наступальному бою.

У працях вітчизняних науковців [7 − 15] висвітлено фундаментальні положення щодо вдосконалення ведення бою, зокрема наступального, а також важливі питання військової науки та воєнного мистецтва. Однак бракує прикладів і варіантів планування наступального бою з розподілом сил і засобів за найбільш характерними для них бойовими завданнями підрозділам.

Актуальні й оприлюднені доктрини та військові публікації НАТО [16 −19] розкривають підходи до планування наступальних операцій, проте приклади розподілу сил і засобів за найбільш характерними для них завданнями наводяться розрізнено, немає рекомендацій щодо порядку побудови бойового порядку для найефективнішого знищення сил противника.

Звідси випливає висновок, що у чинних керівних документах і наукових працях за визначеною тематикою, доступних для користування доктринах НАТО, а також у наявних варіантах організації та планування наступального бою бракує наочності щодо розподілу сил і засобів за найбільш характерними бойовими завданнями для побудови бойового порядку.

Метою статті є розроблення підходу до розподілу наявних сил і засобів за найбільш характерними для них бойовими завданнями задля вдосконалення процесу побудови бойового порядку для ведення наступального бою.

Розроблений підхід дасть змогу підвищити ефективність роботи органів управління Національної гвардії України під час планування та організації наступального бою завдяки більшій наочності відображення інформації та скороченню часу на доведення задуму командира підпорядкованим підрозділам.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до вимог бойових статутів наступальний бій є одним із основних видів загальновійськового бою. Його завдання [1]:

− розгром противника;

− оволодіння районами місцевості (рубежами, об’єктами).

Головними вимогами до наступальних дій є:

− раптовість наступальних дій;

− концентрація зусиль щодо розгрому противника;

− темп просування;

− рішучість дій і маневрів.

Наступальні дії можуть проводитися: шляхом ведення зустрічного бою з противником, який наступає; шляхом переслідування противника, що відходить; із положення безпосереднього зіткнення з противником або висування з глибини (з ходу) – на противника, який обороняється.

Для організованого ведення наступального бою визначається бойове завдання:

1) бригаді (полку) − смуга наступу, головний напрямок, завдання щодо розгрому противника;

2) батальйону − найближче завдання, подальше завдання і напрямок продовження наступу;

3) роті − найближче завдання, напрямок продовження наступу;

4) взводу − об’єкт атаки, напрямок продовження наступу [1−3].

Об’єктом атаки може призначатися:

− об’єкт (бліндаж противника, позиція відділення противника, будівля, споруда, висота тощо);

− ділянка місцевості (опорні пункти роти та (або) взводу противника, приблизна площа яких до 500 м^2);

− район (приблизна площа 1000 м^2 або більша);

− рубіж (вулиця, дорога, русло річки, лісосмуга тощо).

Отже, об’єкт атаки і напрямок продовження наступу взводу має забезпечувати виконання бойового завдання роти, а напрямок продовження наступу роти – виконання найближчого завдання батальйону. Так само напрямок подальшого наступу батальйону має забезпечувати виконання бойового завдання бригади (полку).

Побудова наступального бою охоплює бойовий порядок, а також системи:

– позицій, районів і рубежів;

– вогневого впливу (ВгВ);

– протиповітряної оборони (ППО);

– боротьби з диверсійно-розвідувальними силами (ДРС) та десантами противника;

– управління;

– підтримки та забезпечення.

У наступальному бою бойовий порядок формується таким чином:

1) для бригади (полку) – в один ешелон із виділенням загальновійськового резерву (ЗВРез) або у два ешелони;

2) для батальйону – в один ешелон із ЗВРез або у два ешелони із залученням мінометної батареї, доданих підрозділів та вогневих засобів;

3) для роти – в один або два ешелони з доданими артилерійськими підрозділами, засобами посилення; може виділятися ЗВРез і створюватися група розмінування;

4) для взводу – група управління та вогневої підтримки, яку очолює командир взводу; механізовані відділення; засоби посилення [1 −3].

Залежно від характеру дій противника, місцевості, укомплектованості підрозділів та інших чинників можуть формуватися додаткові елементи бойового порядку.

Управління підрозділами бригади (полку) є процесом організації, координації, керівництва, контролю та аналізу діяльності підпорядкованих підрозділів із метою ефективного виконання бойових завдань.

Для управління бригадою (полком) створюється система управління, яка охоплює сукупність функціонально і структурно пов'язаних між собою підсистем (елементів): органи управління, пункти управління (ПУ), засоби управління та прихованого управління військами.

Задля управління підрозділами бригади (полку) створюється основний командний пункт (ОКП), призначений для управління підрозділами під час підготовки й у ході ведення бою (дій). Він розгортається на відстані, що забезпечує надійне управління підлеглими. На рівні батальйону, роти, взводу розгортаються та обладнуються командно-спостережні пункти (КСП).

З метою надання більшої самостійності в організації наступальних дій під час виконання бойового завдання основним силам можуть бути додані або виділені для підтримки інші підрозділи.

Додані підрозділи (сили), вогневі засоби тимчасово підпорядковуються командирові основного підрозділу й виконують поставлені ним завдання. Їхній вихід із підпорядкування здійснюється за вказівкою старшого командування.

Підтримуючі підрозділи залишаються у підпорядкуванні своїх прямих начальників і виконують визначені ними завдання, а також завдання, які запитуються командиром сил, що підтримуються, у межах виділеного для нього ресурсу (наряду).

Може бути додано або залучено для підтримування дій головних сил підрозділи: піхотні; механізовані; танкові; артилерійські; протиповітряної оборони (ППО); армійської авіації (гелікоптери та (або) літаки); протитанкові засоби (ПТЗ); військової розвідки; радіоелектронної розвідки (РЕР); зв'язку; радіоелектронної боротьби (РЕБ); застосування засобів безпілотних літальних апаратів (БпЛА) та безпілотних літальних комплексів (БАК); інженерно-саперні; радіаційного, хімічного, біологічного захисту (РХБЗ); медичні; ремонтно-відновлювальні; матеріально-технічного забезпечення (МТЗ).

Організаційно-штатна структура (ОШС) на рівні бригади (варіант наведено на рис. 1) охоплює: орган управління (штаб); бригадну артилерійську групу; бойові підрозділи (три механізовані батальйони на БТР, механізований батальйон на БМП, батальйон піхоти, танковий батальйон, самохідний артилерійський дивізіон, дивізіон реактивної артилерії, зенітно-ракетний дивізіон, батальйон застосування безпілотних систем, протитанкову роту, взвод снайперів); підрозділи матеріально-технічного забезпечення (ремонтно-відновлювальний батальйон, батальйон матеріально-технічного забезпечення, роту зв'язку, медичну роту); підрозділи бойового забезпечення (розвідувальну роту, роту РХБЗ підрозділів, інженерно-саперну роту, роту РЕБ).

Пропонується підхід, що ґрунтується вимогах чинних керівних документів [1 − 5] і доктрин країн НАТО [16 − 19] щодо організації наступального бою.

Ураховуючи кількість можливих елементів бойового порядку під час наступального бою, які може бути створено, наявність доданих та підтримуючих сил і засобів, доволі складно швидко й наочно довести задум командира до всього підлеглого особового складу. Вирішенню цього питання та вдосконаленню роботи органів управління сприятиме впровадження запропонованого підходу до розподілу наявних сил і засобів за визначеними їм завданнями.

Варіант такого підходу до розподілу наявних сил і засобів під час побудови бойового порядку для ведення наступального бою подано у табл. 1.

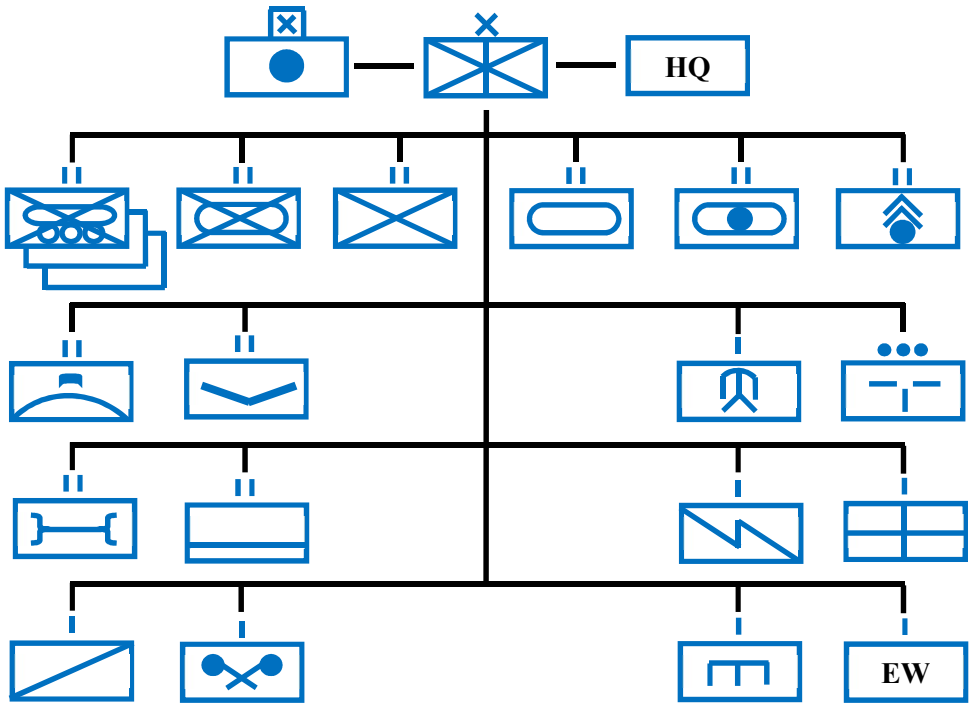
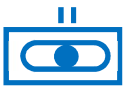
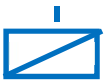

Рисунок 1 – Варіант організаційно-штатної структури бригади
Джерело: розроблено авторами за даними [1]

Таблиця 1 – Варіант розподілу наявних сил і засобів під час побудови бойового порядку для ведення наступального бою

№ пор.	Завдання		*1*	*2*	*3*	*4*
1	SUPPRESS	Сили подавлення (придушення)				
2	OBSCURE	Сили засліплення (задимлення)				
3	SECURE	Сили безпеки (прикриття)				
4	REDUCE	Сили подолання інженерних загороджень				
5	ASSAULT	Сили прориву				
6	SUPPORT	Сили забезпечення				
7	RESERVE	Резерв				

Примітка. Розроблено авторами за даними [1–5, 16–19].

У таблиці 1 системно, наочно і зручно наведено розподіл наявних сил і засобів (див. рис. 1) під час побудови бойового порядку для ведення наступального бою відповідно до основних бойових завдань.

1. Завдання "SUPPRESS" (сили подавлення/придушення). Представлено підрозділами:

1 – бригадна артилерійська група;

2 – дивізіон самохідної артилерії;

3 – дивізіон реактивної артилерії;

4 – танковий батальйон.

2. Завдання "OBSCURE" (сили засліплення/ задимлення). Представлено підрозділами:

1 – рота РЕБ;

2 – рота РХБЗ підрозділів.

3. Завдання "SECURE" (сили безпеки/ прикриття). Представлено підрозділами:

1 – батальйон застосування безпілотних систем;

2 – зенітно-ракетний дивізіон ППО;

3 – рота розвідки.

4. Завдання "REDUCE" (сили подолання інженерних загороджень). Представлено підрозділами:

1 – інженерно-саперна рота;

2 – взвод снайперів.

5. Завдання "ASSAULT" (сили прориву). Представлено підрозділами:

1 – механізований батальйон на БТР;

2 – механізований батальйон на БМП;

3 – батальйон піхоти;

4 – протитанкова рота.

6. Завдання "SUPPORT" (сили забезпечення). Представлено підрозділами:

1 – ремонтно-відновлювальний батальйон;

2 – батальйон матеріально-технічного забезпечення;

3 – рота зв'язку;

4 – медична рота.

7. Завдання "RESERVE" (резерв). Представлено підрозділами:

1, 2 – два механізовані батальйони на БТР.

Основою до формування сил резерву є двоєдина вимога − потужність і мобільність.

Отже, запропоновано сім кроків "SOSRASR" процесу побудови бойового порядку для ведення наступального бою із розподілом наявних сил і засобів за найбільш характерними для них бойовими завданнями. Для організації наступальних дій задіються всі наявні сили й засоби бригади. Запропонований розподіл не є догмою, а лише зручним і наочним прикладом. Варіант розподілу сил і засобів за найбільш характерними для них бойовими завданнями є питанням дискусійним і може змінюватися командиром відповідно до відомої додаткової вихідної інформації. Розроблений акронім "SOSRASR" може доповненюватись і вдосконалюватися за рішенням командира. Наведену таблицю можливо використовувати як формалізований документ, оскільки він містить основні бойові завдання, що ставляться перед створеними елементами бойового порядку.

Висновки й перспективи подальших досліджень. Запропонований підхід до розподілу сил і засобів за відповідними найбільш характерними бойовими завданнями для побудови бойового порядку дає змогу командирові наочніше уявляти порядок застосування наявних підрозділів під час завершення прийняття рішення.

Наукова новизна матеріалів статті полягає у поєднанні підходів до побудови бойового порядку для ведення наступального бою відповідно до вимог вітчизняних керівних документів і доктрин НАТО.

Кожному елементу створеного бойового порядку ставиться своє відповідне, найбільш характерне для нього бойове завдання. Такий підхід до розподілу вбачається більш наочним і зручним, оскільки він охоплює основні завдання військ у наступальному бою.

Запропонований підхід у вигляді формалізованого документа (таблиці) може бути впроваджено у діяльність органів управління Національної гвардії України та інших силових відомств, що беруть безпосередню участь у веденні наступального бою як самостійно, так і у взаємодії.

Перспективами подальших досліджень вибрано аналіз і формування рекомендацій органам управління Національної гвардії України щодо вдосконалення планування та організації маршу і розташування на місці згідно з вітчизняними підходами й досвідом провідних країн НАТО.

Перелік джерел посилання

1. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина I (бригада, полк) : СБП 3-(01,02,04).55 : затв. наказом командувача Сухопутних військ Збройних Сил України № 10/нагд від 06.01.2026 р. Київ, 2026.

2. Бойовий статут Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина II (механізований батальйон) : СБП 3-(01).56 : затв. наказом командувача Сухопутних військ Збройних Сил України № 11/нагд від 06.01.2026 р. Київ, 2026.

3. Бойовий статут Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина II (танковий батальйон) : СБП 3-(02).56 : затв. наказом командувача Сухопутних військ Збройних Сил України № 19/нагд від 19.01.2026 р. Київ, 2026.

4. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил

України. Частина ІІІ (взвод, відділення, екіпаж) : затв. наказом командувача Сухопутних військ Збройних Сил України № 238 від 25.05.2016 р. Київ, 2016.

5. Порядок роботи штабів тактичного рівня з організації (планування) бою та управління підпорядкованими підрозділами в бою : СДДП 3-(01,02,04)402.55(56) : настанова / затв. наказом командувача Сухопутних військ Збройних Сил України № 8/нагд від 06.01.2026 р. Київ, 2026.

6. Робота командира під час підготовки бою та управління підрозділами (TLP) : СДДП 3-(01,02,04)403.57-59 : настанова / затв. наказом командувача Сухопутних військ Збройних Сил України № 12/нагд від 06.01.2026 р. Київ, 2026.

7. Васильєв М. В., Хацаюк О. В., Репенко О. М. Інтеграція сучасних технологій у процес планування бойових операцій. *Науковий вісник Київського інституту Національної гвардії України*. 2025. № 1. С. 61–71. DOI: https://doi.org/10.59226/2786-6920.1.2025.61-71.

8. Васильєв М. В., Годлевський С. О., Щербачук О. М. Сучасний стан і виклики сектору безпеки і оборони України в умовах російсько-української війни: на основі порівняння положень чинних бойових статутів із реаліями сучасного поля бою. 2025. *Честь і закон.* № 2 (93). С. 36–41. DOI: https://doi.org/ 10.33405/2078-7480/2025/2/93/339305.

9. Курбатов А., Плаксін А., Зінченко С. Аналітичні методи в системі ISTAR: від спостереження до прогнозування бою. *Науковий вісник Київського інституту Національної гвардії України.* 2024. № 1. С. 30–35. DOI: https://doi.org/10.59226/2786-6920.1.2024.30-35.

10. Репіло Ю., Головченко О. Модель ведення бойових дій артилерійськими підрозділами під час вогневої підтримки у ході ведення наступальних дій. *Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони*. 2021. № 40 (1). С. 153–162. DOI: https://doi.org/ 10.33099/2311-7249/2021-40-1-153-162.

11. Репіло Ю. Є., Россійцев В. В., Школяренко В. В. Аналіз основних методів планування воєнних дій прийнятих у НАТО. *Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони.* 2022. № 3. С. 55–62. DOI: https://doi.org/10.33099/2311-7249/2022-45-3-55-62.

12. Еволюція форм та методів використання угруповань військ (сил): тенденції збройної боротьби / О. Семененко та ін. *Соціальний розвиток і безпека*. 2024. № 14 (3). С. 33–52. DOI: https://doi.org/10.33445/sds.2024.14.3.3.

13. Лихольот О. В., Головченко О. В., Дем'янюк А. В. Методика планування зосередженого вогневого удару під час планування об'єднаної вогневої підтримки у сучасних збройних конфліктах. *Науковий вісник Київського інституту Національної гвардії України*. 2025. № 2. С. 105–124. DOI: https://doi.org/10.59226/2786-6920.2.2025.105-124.

14. Власюк В. В., Грідіна В. В., Поляков В. Ю. Показники і критерій ефективності для оцінювання можливості виконати бойове завдання сторожовою охороною щодо недопущення раптового нападу противника на підрозділ Національної гвардії України під час розташування на місці в районі зосередження або базовому таборі. *Честь і закон*. 2022. № 4 (83). С. 21–26. DOI: https://doi.org/ 10.33405/2078-7480/2022/4/83/272277.

15. Власюк В., Поляков В. Показники та критерій ефективності для оцінювання можливості виконати бойове завдання похідною охороною щодо недопущення раптового нападу противника на підрозділ Національної гвардії України під час здійснення маршу. *Науковий вісник Київського інституту Національної гвардії України*. 2022. № 1. С. 55–62. DOI: https://doi.org/ 10.59226/2786-6920.1.2022.55-62.

16. FM 6.0. Commander and Staff Organization and Operations. Head quarters Department of the Army. May 2015. 391 p.

17. ATP 3-06. MCTP 12-10B, Urbanoperations, Headquarters, Department of the Army Headquarters, United States Marine Corps, December 2017. 128 p.

18. ATP 3-90.1 (FM 3-90.1). Armor and Mechanized Infantry Company Team. Headquarters, Department of the Army. January 2016. 206 p.

19. FM 34-2-1 Tactics, Techniques, and Procedures for Reconnaissance and Surveillance and Intelligence Support to Counterreconnaissance. Headquarters, Department of the Army. June 2019. 227 p.

20. Власюк В. В., Нагорний Р. О. Рекомендації щодо впровадження підходу до планування оборонного бою силами Національної гвардії України. *Науковий вісник Київського інституту Національної гвардії України*. 2025. № 1. С. 21–28. DOI: https://doi.org/10.59226/2786-6920.1.2025.21-28.

References

1. Komanduvannia Sukhoputnykh viisk Zbroinykh Syl Ukrainy (2026). *Boiovyi statut mekhanizovanykh i tankovykh viisk Sykhoputnykh viisk Zbroinykh Syl Ukrainy. Chastyna I (bryhada, polk) : SBP 3-(01,02,04).55* [Combat regulations of the mechanized and tank troops of the Land Forces of the Armed Forces of Ukraine. Part I (brigade, regiment)]. Kyiv [in Ukrainian].

2. Komanduvannia Sukhoputnykh viisk Zbroinykh Syl Ukrainy (2026). *Boiovyi statut Sukhoputnykh viisk Zbroinykh Syl Ukrainy.*

Chastyna II (mekhanizovanyi batalion): SBP 3-(01).56 [Combat regulations of the Ground Forces of the Armed Forces of Ukraine. Part II (mechanized battalion)]. Kyiv [in Ukrainian].

3. Komanduvannia Sukhoputnykh viisk Zbroinykh Syl Ukrainy (2026). *Boyovyi statut Sukhoputnykh viisk Zbroinykh Syl Ukrainy. Chastyna II (tankovyi batalion)* : *SBP 3-(02).56* [Combat regulations of the Ground Forces of the Armed Forces of Ukraine. Part II (tank battalion)]. Kyiv [in Ukrainian].

4. Komanduvannia Sukhoputnykh viisk Zbroinykh Syl Ukrainy (2016). *Boiovyi statut mekhanizovanykh i tankovykh viisk Sukhoputnykh viisk Zbroinykh Syl Ukrainy. Chastyna III (vzvod, viddilennia, ekipazh)* [Combat regulations of the mechanized and tank troops of the Land Forces of the Armed Forces of Ukraine. Part III (platoon, detachment, crew]. Kyiv [in Ukrainian].

5. *Nastanova "Poriadok roboty shtabiv taktychnoho rivnia z orhanizatsii (planuvannia) boiu ta upravlinnia pidporiadkovanymy pidrozdilamy v boiu" : SDDP 3-(01,02,04)402.55(56) (nakaz № 8/nahd)* [Instruction "Procedure of work of tactical-level headquarters for organizing (planning) combat and managing subordinate units in combat" activity no. 8/nahd]. (2026, January 6). Kyiv [in Ukrainian].

6. *Nastanova "Robota komandyra pid chas pidhotovky boiu ta upravlinnia pidrozdilamy (TLP)": SDDP 3-(01,02,04)403.57-59 (nakaz № 12/nahd)* [Instruction "The work of a commander during combat preparation and command of units (TLP)" activity no. 12/nahd]. (2026, January 6). Kyiv [in Ukrainian].

7. Vasyliev M. V., Khatsaiuk O. V., Repenko O. M. (2025). *Intehratsiia suchasnykh tekhnolohii u protses planuvannia boiovykh operatsii* [Integration of modern technologies into the process of planning combat operations]. *Naukovyi visnyk Kyivskoho instytutu Natsionalnoi hvardii Ukrainy*, no. 1, pp. 61–71. DOI: https://doi.org/10.59226/2786-6920.1.2025.61-71 [in Ukrainian].

8. Vasyliev M. V., Hodlevskyi S. O., Shcherbachuk O. M. (2025) *Suchasnyi stan i vyklyky sektoru bezpeky i oborony Ukrainy v umovakh rosiisko-ukrainskoi viiny: na osnovi porivniannia polozhen chynnykh boiovykh statutiv iz realiiamy suchasnoho polia boiu* [Current state and challenges of the Ukrainian security and defense sector in the conditions of the russian-Ukrainian war: based on a comparison of the provisions of the current combat statutes with the realities of the modern battlefield]. *Chest i zakon*, no. 2 (93), pp. 36–41. DOI: https://doi.org/ 10.33405/2078-7480/2025/2/93/339305 [in Ukrainian].

9. Kurbatov A., Plaksin A., Zinchenko S. (2024). *Analitychni metody v systemi ISTAR: vid sposterezhennia do prohnozuvannia boiu* [Analytical methods in the ISTAR system: from observation to combat forecasting]. *Naukovyi visnyk Kyivskoho instytutu Natsionalnoi hvardii Ukrainy*, no. 1, pp 30–35. DOI: https://doi.org/10.59226/2786-6920.1.2024.30-35 [in Ukrainian].

10. Repilo Yu., Holovchenko O. (2021). *Model vedennia boiovykh dii artyleriiskymy pidrozdilamy pid chas vohnevoi pidtrymky u khodi vedennia nastupalnykh dii* [Model of combat operations by artillery units during fire support during offensive operations]. *Suchasni informatsiini tekhnolohii u sferi bezpeky ta oborony*, no. 40 (1), pp. 153–162. DOI: https://doi.org/10.33099/2311-7249/2021-40-1-153-162 [in Ukrainian].

11. Repilo Yu. Ye., Rossiitsev V. V., Shkoliarenko V. V. (2022). *Analiz osnovnykh metodiv planuvannia voiennykh dii, pryiniatykh u NATO* [Analysis of the main methods of planning military actions adopted by NATO]. *Suchasni informatsiini tekhnolohii u sferi bezpeky ta oborony*, no. 3, pp. 55–62. DOI: https://doi.org/ 10.33099/2311-7249/2022-45-3-55-62 [in Ukrainian].

12. Semenenko O., Mytchenko S., Dobrovolskyi Yu., Remez A., Yarmolchyk M., Tverdokhlib Ye. (2024). *Evoliutsiia form ta metodiv vykorystannia uhrupovan viisk (syl): tendentsii zbroinoi borotby* [Evolution of forms and methods of using groups of troops (forces): trends in armed struggle]. *Sotsialnyi rozvytok i bezpeka*, no. 14 (3), pp. 33–52. DOI: https://doi.org/ 10.33445/sds.2024.14.3.3 [in Ukrainian].

13. Lykholot O. V., Holovchenko O. V., Demianiuk A. V. (2025). *Metodyka planuvannia zoseredzhenoho vohnevoho udaru pid chas planuvannia obiednanoi vohnevoi pidtrymky u suchasnykh zbroinykh konfliktakh* [Methodology for planning a concentrated fire strike during the planning of joint fire support in modern armed conflicts]. *Naukovyi visnyk Kyivskoho instytutu Natsionalnoi hvardii Ukrainy*, no. 2, pp. 105–124. DOI: https://doi.org/10.59226/2786-6920.2.2025.105-124 [in Ukrainian].

14. Vlasiuk V. V., Hridina V. V., Poliakov V. Yu. (2022). *Pokaznyky i kryterii efektyvnosti dlia otsiniuvannia mozhlyvosti vykonaty boiove zavdannia storozhovoiu okhoronoiu shchodo nedopushchennia raptovoho napadu protyvnyka na pidrozdil Natsionalnoi hvardii Ukrainy pid chas roztashuvannia na mistsi v raioni zoseredzhennia abo bazovomu tabori* [Indicators and efficiency criteria for assessing the ability to perform a combat mission by guarding the unit to prevent a sudden enemy attack on a unit of the National Guard of Ukraine while stationed in a concentration area or base camp]. *Chest i zakon*, no. 4 (83), pp. 21–26. DOI: https:/

/doi.org/10.33405/2078-7480/2022/4/83/272277 [in Ukrainian].

15. Vlasiuk V., Poliakov V. (2022). *Pokaznyky ta kryterii efektyvnosti dlia otsiniuvannia mozhlyvosti vykonaty boiove zavdannia pokhidnoiu okhoronoiu shchodo nedopushchennia raptovoho napadu protyvnyka na pidrozdil Natsionalnoi hvardii Ukrainy pid chas zdiisnennia marshu* [Indicators and efficiency criteria for assessing the ability to perform a combat mission by a marching guard to prevent a sudden enemy attack on a unit of the National Guard of Ukraine during a march]. *Naukovyy visnyk Kyivskoho instytutu Natsionalnoi hvardii Ukrainy*, no. 1, pp. 55–62. DOI: https://doi.org/10.59226/2786-6920.1.2022.55-62 [in Ukrainian].

16. FM 6.0. Headquarters Department of the Army (2015). Commander and Staff Organization and Operations [in English].

17. ATP 3-06. MCTP 12-10B. Department of the Army Headquarters, United States Marine Corps. (2017). Urban operations, Headquarters [in English].

18. ATP 3-90.1 (FM 3-90.1). Headquarters, Department of the Army (2016). Armor and Mechanized Infantry Company Team [in English].

19. FM 34-2-1. Headquarters, Department of the Army (2019). Tactics, Techniques, and Procedures for Reconnaissance and Surveillance and Intelligence Support to Counter reconnaissance [in English].

20. Vlasiuk V. V., Nahornyi R. O. (2025). *Rekomendatsii shchodo vprovadzhennia pidkhodu do planuvannia oboronnoho boiu sylamy Natsionalnoi hvardii Ukrainy* [Recommendations for the implementation of an approach to planning a defensive battle by the forces of the National Guard of Ukraine]. *Naukovyi visnyk Kyivskoho instytutu Natsionalnoi hvardii Ukrainy*, no. 1, pp. 21–28. DOI: https://doi.org/10.59226/2786-6920.1.2025.21-28 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції / Received: 20.03.2026
Прорецензовано та прийнято до друку / Reviewed and accepted for publication:15.04.2026
Опубліковано / Published: 30.06.2026

VLASIUK VALERII
Candidate of Military Science, Associate Professor
Deputy Head of Department of Tactics,
Kyiv Institute of the National Guard of Ukraine
https://orcid.org/ 0000-0002-2140-3250

NAHORNYI ROMAN
Cadet, Kyiv Institute of the National Guard of Ukraine
https://orcid.org/0009-0004-2269-6018

IMPROVEMENT OF THE PROCESS OF BUILDING THE COMBAT ORDER FOR CONDUCTING OFFENSIVE COMBAT BY THE FORCES OF THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE

The article states that an offensive battle is one of the main types of combined arms combat, which can be organized and conducted both by the forces and means of a separate unit and by the joint efforts of different branches, types of troops and in interaction with other law enforcement agencies.

Planning and organizing an offensive battle is one of the most complex processes of the work of commanders of all levels and requires taking into account a large number of various factors, including the construction and formation of elements of the combat order.

In domestic guiding documents and scientific achievements on a specific topic, as well as NATO doctrines available for use, the available options for organizing and planning an offensive battle do not contain a clear approach to the distribution of available forces and means according to the most characteristic combat tasks and the construction of the combat order.

In order to improve and increase the efficiency of the process of organizing an offensive battle by management bodies, an idea has been proposed that takes into account the distribution of available forces and means according to the most characteristic combat tasks for the construction of the combat order. An example of a distribution option and a constructed battle order is presented in the form of a table.

The use of the idea will allow to increase the efficiency of the work of the control bodies during the planning and organization of an offensive battle due to greater clarity of information display and reduction of time for proving the commander's plan to subordinate units.

Each element of the formed battle order is assigned its corresponding most characteristic combat task. According to the authors, such an approach to distribution is visual, convenient and covers the main tasks of the troops in an offensive battle.

Keywords: *offensive combat; distribution of forces and means; combat missions; combat formation.*